

maiore colligitur etiam responsio ad minorem ex dictis.

Ad quartā.

Ad quartam responderi potest primò concedendo maiorem, & dicendo ad minorem Aristotelem ibi definire motum, non ut est prima passio Physica, quia ut sic motus est successiuus, definit ergo motum Aristoteles prout comprehendit tam successiuos, quàm instantaneos; si autem definiisset solum motum Physicum, seu successiuum, dixisset, *Motus est actus corporis in potentia, prout in potentia.*

Respondeo secundo dici posse ad maiorem, illud esse obiectum alicuius scientiæ, de quo ut de genere proximo demonstratur prima passio non verò esse illud, de quo demonstratur tanquam de genere remoto passio, Arist. autem dum dixit motum esse *actum entis in potentia*, definiuit motum per genus remotum, estque idem, ac si diceretur, quòd homo fit viuens rationale, melius tamen diceretur esse animal rationale, licet rectè utrumque dicatur, id autem præstitisse videtur Aristoteles, nimirum vsus fuisse nomine *entis* potius, quàm *corporis*, quia ens est nobis notius. Debemus autem terminis uti maxime notis, in quantum fieri potest, ad abstrusas, & difficiles definitiones patefaciendas, qualis est definitio motus.

Ad quintā.

Ad quintam resp. quòd cum accidentia necessariò insint subiecto, non debent dici per se mobilia, idè quò non spectant per se ad obiectum Physicæ, sed vt proprietates, aut accidentia consequentia ad corpus naturale, vnde tractando de corpore naturali concomitanter tractatur in Physica de eius accidentibus, adde quòd illud est obiectum formale in Physica, quòd habet principium motus, vt quòd, at accidentia non sunt mobilia, nisi vt quò.

Ad sextam.

Ad sextam dices non modò principia entis generabilis, & corruptibilis considerari in Physica, sed etiam principia entis, seu corporis ingenerabilis, & incorruptibilis, quia cæli; qui sunt ingenerabiles, & incorruptibiles, spectant ad Physicam, vnde non modò principia corporis generabilis, & corruptibilis, sed etiam corporis ingenerabilis, & incorruptibilis examinantur in primo Physicorum, nam in eo debet tractari de materia, & forma, etiam in quantum constituunt compositum ingenerabile, & incorruptibile, scilicet cælos; cæli enim verè pertinent ad Physicam, cum sint propriè mobiles motu locali mutando, inquam, locum secundum suas partes.

Ad septimā.

Ad septimam transeat maior, & negetur minor, ad eius verò probationem, quà dicitur communius, & euidentius, &c. potest hoc negari, sed malo distinguere hoc modo: communius in suo genere, aut communius præcisum concedo, communius excedens nego; at in Physica ens est communius excedens, corpus verò communius præcisum, ergo corpus, non verò ens debet assignari pro obiecto Physicæ.

Ad octauā.

Ad octauam respondeo concedendo maiorem, & negando minorem, nam naturale magis expressè, & magis propriè includit principium motus, naturale enim definitur *principium motus*, & quæritur, & dum Aristoteles in sexto Metaph. ait Physicam occupari circa tale ens,

quòd est possibile moueri, per tale ens intellige corpus naturale, quòd de se est possibile moueri; vnde non dicit circa ens, quòd possibile moueri, sed circa tale ens, nimirum circa corpus ex quo.

Ad nonam patet responsio, de tali enim ente, videlicet de corpore agit Physicus, quòd possibile moueri, & hoc est corpus naturale, & quamuis Angeli sint mobiles, non tamen motu Physico, maxima autem est differentia inter motum Physicum, & motum vniuersaliter consideratum, motus enim Physicus est ille, cui affectiones Physicæ attribuantur vt potest esse in loco circumscriptiue, esse in tempore, &c. at motus in vniuersum abstrahit ab his omnibus, quo pacto competit etiam rebus incorporatis, & sub hac consideratione de eo non agitur in Physica, sed sub priori.

Ad decimam: peccat decima illa ratio Thomistica, eò quòd non distinguit varias sumptiones naturalis, nam aliquando sumitur prout opponitur supernaturali, aliquando prout opponitur artificiali, aliquando prout opponitur vtrique, vt in præsentī, in qua sumptione neque est artificiale, neque non artificiale, prout non artificiale sumitur pro supernaturali, sed prout dicit id, quòd habet in se principium motus, & quietis, quo pacto naturale neque comprehendit Deum, neque res artificiales.

Ad undecimam concessa maiori neganda est minor, & sicut gratis eius veritatem supponit, ita gratis eam negamus, & certè eam nullo modo probat in tota sua questione citata.

Ad duodecimam dices animam rationalem non esse Physicæ considerationis, nisi in quantum dicit ordinem ad corpus, vnde continetur sub obiecto Physicæ vt sic, quia, inquam, est forma corporis, de se tamen est incorporea, immortalis, &c. dicunt aliqui in libris de Anima, vt Ruuius animam intellectum esse corpoream vt quò, quia ex opinione Ruuij corpus ab anima habet, quòd dicitur corpus, quò doctrina est eorum, qui respuunt formam corporeitatis, de qua agemus *disputatione tertiā*: Dic ergo pro responsione, quòd vt aliquod contineatur sub obiecto Physicæ sufficiat, vt habeat ordinem ad corpus, id autem præstat anima rationalis in quantum forma Physica.

CLYPEVS QVARTVS.

Respondetur rationibus Scotistarum corpus naturale pro obiecto Physicæ assignantium.

Ad primam concessa maiori negabunt minorem Thomistæ, & ad eius probationem dicent desiderari tertiam conditionem allatam, nimirum quòd obiectum debeat continere omnia ad talem scientiam spectantia, corpus enim naturale non continet omnia, quia materia, & forma pertinent ad Physicam per se primò non tamen sunt corpus naturale.

Ad secundam concessa maiori negabunt minorem, dicentque etiam materiam posse moueri,